

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamensdag: MAT 2200 — Grupper, ringer og kropper.

Eksamensdag: Onsdag 9. juni 2004.

Tid for eksamen: 09.00 – 12.00

Oppgavesettet er på 2 sider.

Vedlegg: Ingen.

Tillatte hjelpeemidler: Ingen.

Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.

Oppgave 1.

- a) La p være et primtall som deler ordenen til en endelig gruppe G . Formuler Sylows tredje teorem om antall Sylow p -undergrupper av G .

I resten av oppgaven betrakter vi

$$G = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \mid a \in (\mathbb{Z}/5)^\times, b \in \mathbb{Z}/5 \right\}$$

som en gruppe under matrisemultiplikasjon.

- b) Vis at G har en normal undergruppe av orden 5.
c) Finn antall Sylow 2-underrgrupper av G .
(Hint: $\begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \neq \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.)

(Fortsettes side 2.)

Oppgave 2.

La K være rotkroppen til $x^5 - 1$ over $\mathbb{Q}$ og la L være rotkroppen til $x^5 - 5$ over $\mathbb{Q}$.

- a) Vis at $K \subseteq L$ og finn $[L : \mathbb{Q}], [K : \mathbb{Q}], [L : K]$.
- b) Beskriv Galois gruppen $\text{Gal}(K/\mathbb{Q})$.
- c) Forklar hvorfor det fins en surjektiv gruppehomomorfisme

$$\phi_K^L : \text{Gal}(L/\mathbb{Q}) \rightarrow \text{Gal}(K/\mathbb{Q}).$$

Finn kjernen til ϕ_K^L .

- d) Vis at ϕ_K^L avbilder Sylow 2-undergruppene av $\text{Gal}(L/\mathbb{Q})$ isomorft på $\text{Gal}(K/\mathbb{Q})$.
- e) Finn alle underkropper K' av L slik at $[K' : \mathbb{Q}] = 4$.
Finn antall underkropper L' av L slik at $[L' : \mathbb{Q}] = 5$.

Oppgave 3.

La p være et primtall.

- a) Forklar hvorfor polynomet

$$f(x) = x^5 - 2px + p$$

er irreducibelt over $\mathbb{Q}$.

- b) La K være rotkroppen til $f(x)$ over $\mathbb{Q}$. Vis at $\text{Gal}(K/\mathbb{Q})$ er isomorf med S_5 .
(Hint: Bruk (uten bevis) at $f(x)$ har 3 reelle nullpunkter.)
- c) Er ligningen

$$f(x) = 0$$

løsbar over $\mathbb{Q}$ ved hjelp av radikaler? Begrunn svaret.

SLUTT